

DZIAŁALNOŚĆ KNP PAN

MIROSŁAW KOWALSKI
ORCID: 0000-0003-2960-8258
Uniwersytet Zielonogórski
E-mail: M.Kowalski@ipp.uz.zgora.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU NAUK PEDAGOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK W LATACH 2020–2023

Komitet Nauk Pedagogicznych działa przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk. Komitet kontynuuje tradycje i czerpie inspirację z działalności Komitetu poprzednich kadencji. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN jest ciałem doradczym i opiniodawczym, reprezentującym krajowe środowisko naukowe w zakresie swoich kompetencji merytorycznych. Jako organ przedstawicielski naukowców podejmuje działania na rzecz nauk pedagogicznych, środowiska naukowego oraz oświatowego.

Inauguracyjne, plenarne posiedzenie KNP PAN kadencji 2020-2023¹ odbyło się 25 lutego 2020 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W czasie posiedzenia wręczono powołania członkom Komitetu, dokonano wyboru przewodniczącego, zastępców przewodniczącego oraz członków Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. I tak, przewodniczącą KNP PAN została wybrana prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska, wiceprzewodniczącymi KNP: prof. dr hab. dr h.c. multi Stefan Kwiatkowski oraz prof. dr hab. Roman Leppert. Członkami Prezydium KNP zostali wybrani: prof. dr hab. Barbara Kromolicka; prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz; prof. dr hab. Marzenna Zaorska.

---

¹ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

Kolejne posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 26 czerwca 2020 roku w formule wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia dokonali: Dziekan Wydziału I PAN, prof. dr hab. Andrzej Buko oraz Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w czasie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19 – wysłuchano wystąpień:

- Wiceprzewodniczącego KNP prof. dr. hab. Stefana M. Kwiatkowskiego nt. *Gospodarcze i społeczne skutki pandemii koronawirusa COVID-19. Implikacje dla edukacji*;
- Wielkopolskiej Kurator Oświaty oraz Członkini Komisji Europejskiej (Grupa robocza: Szkolnictwo) mgr Elżbiety Leszczyńskiej nt. *Wyzwania edukacyjne dla szkół w kontekście polityki oświatowej państwa, Unii Europejskiej oraz sytuacji pandemii*.

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia m.in. omówiono działalność Komitetów PAN w świetle ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz podjęto uchwały powołujące specjalistów KNP PAN, sekcje, komisje, zespoły zadaniowe. I tak, specjalistami KNP PAN zostali wybrani: prof. dr hab. Wiesław Ambrozik; prof. dr hab. Józefa Bałachowicz; dr hab. Wioleta Danilewicz, prof. UW; prof. dr hab. Ryszard Gerlach; prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas; prof. dr hab. Renata Nowakowska-Siuta; prof. dr hab. Magdalena Piorunek; prof. dr hab. Ewa Ogrodzka-Mazur; dr hab. Jacek Pyżalski, prof. UAM; prof. dr hab. Ewa Syrek. Powołano następującą strukturę oraz przewodniczących KNP PAN²: Komisja ds. Nagród, Patronatów i Konkursów (prof. dr hab. Mirosław J. Szymański – przewodniczący); Komisja ds. Czasopism i Wydawnictw (prof. dr hab. Krzysztof Rubacha – przewodniczący); Komisja ds. Polityki Oświatowej (prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz – przewodnicząca); Komisja ds. Polityki Szkolnictwa Wyższego i Ewaluacji Osiągnięć Naukowych (prof. dr hab. Barbara Kromolicka – przewodnicząca); Komisja ds. Rozwoju Młodych Naukowców (prof. dr hab. Maria Cze-repaniak-Walczak – przewodnicząca); Komisja ds. Informacji (dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ – przewodniczący); Wspierania Doktorantów i Habilitantów (prof. dr hab. Zbyszko Melosik – przewodniczący); Komisja ds. Współpracy Międzynarodowej (prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik – przewodnicząca); Sekcja Pedagogiki Szkoły (prof. dr hab. Mirosław J. Szymański – przewodniczący); Sekcja Historii Pedagogiki (prof. dr hab. Władysława Szulakiewicz – przewodnicząca); Sekcja Pedagogiki Chrześcijańskiej (ks. prof. dr hab. Marian No-

---

² Proces powołań (struktury i stanowisk) zakończył się na kolejnym posiedzeniu plenarnym Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk w dniu 14 lipca 2020 roku.

wak – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej (prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Medialnej (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS – przewodniczący); Sekcja Kultury Popularnej (prof. dr hab. Zbyszko Melosik – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Ogólnej (prof. dr hab. Roman Leppert – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Pracy (prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Młodzieży (prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska – przewodnicząca); Sekcja Pedagogiki Specjalnej (prof. dr hab. Marzenna Zaorska – przewodnicząca); Sekcja Pedagogiki Społecznej (prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss – przewodnicząca); Sekcja Pedeutologii (prof. dr hab. Jolanta Szempruch – przewodnicząca); Sekcja Teorii Wychowania (dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ – przewodniczący); Sekcja Metodologii Badań Pedagogicznych (prof. dr hab. Krzysztof Rubacha – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Krytycznej (prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz – przewodnicząca); Sekcja Pedagogiki Sztuki (prof. dr hab. Dariusz Kubinowski – przewodniczący); Sekcja Pedagogiki Resocjalizacyjnej (prof. dr hab. Wiesław Ambrozik – przewodniczący); Sekcja Poradnictwa Pedagogicznego (prof. dr hab. Magdalena Piorunek – przewodnicząca); Sekcja Edukacji Elementarnej (prof. dr hab. Józefa Bałachowicz – przewodnicząca); Sekcja Andragogiki (prof. dr hab. Ryszard Gerlach – przewodniczący); Sekcja Gerontologii (prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas – przewodnicząca); Zespół zadaniowy ds. wypracowania alternatywnych – wobec obowiązkowych egzaminów zewnętrznych – metod oceniania uczniów (dr hab. Dorota Gołębiak, prof. DSW – przewodnicząca).

Trzecie posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 14 lipca 2020 roku w formule wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia oraz wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w czasie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19 – wysłuchano wystąpień:

- prof. dr. hab. dr h.c. multi Bogusława Śliwerskiego (Uniwersytet Łódzki) nt. *O badaniach edukacji w czasie pandemii*;
- dr. hab. Jacka Pyżalskiego, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, specjalista KNP PAN) nt. *Edukacja zdalna w Polsce w czasie pandemii. Perspektywa uczniów, rodziców i nauczycieli – wystąpienie*.

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

Kolejne, czwarte posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 23 października 2020 roku w formule wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia oraz wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w czasie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19 – wysłuchano wystąpień:

- prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej (Przewodnicząca Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) nt. *Funkcjonowanie szkolnictwa wyższego w czasie pandemii: problemy i wyzwania – wystąpienie*;
- prof. dr hab. Zbyszko Melosika (Członek KNP PAN, Prorektor kierujący Szkołą Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) nt. *Tożsamość naukowca i sukces akademicki: między statusem biograficznym a formalną ewaluacją – wystąpienie*.

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

Ostatnie, piąte posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 17 listopada 2020 roku w formule wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia oraz wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska.

W trakcie posiedzenia:

- omówiono działalność Komitetów PAN w świetle prawa PAN oraz proponowane regulacje dotyczące podejmowania uchwał KNP PAN;
- zaprezentowano przygotowane opinie na temat projektów: ustaw, rozporządzeń zredagowanych przez Sekcje/Komisje KNP PAN na zlecenie organów rządowych – w ramach konsultacji społecznych;
- przyjęto stanowisko dotyczące trybu przygotowania i ogłoszenia komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie wykazu wydawnictw.

W roku 2020 Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (oraz Sekcje i Komisje Komitetu) przyjął opinie i stanowiska oraz wystosował oświadczenia, petycje i listy³:

- OPINIA Sekcji Pedagogiki Szkoły KNP PAN dotycząca obywatelskiego Projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (31.01.2020 r.);
- OPINIA Komisji ds. Polityki Szkolnictwa Wyższego i Ewaluacji Osiągnięć Naukowych KNP PAN odnosząca się do Projektu „Polityka naukowa państwa”;
- PETYCJA KNP PAN do Prezydenta RP Andrzeja Dudy w sprawie odwołania egzaminów zewnętrznych w czasie pandemii COVID-19 (25.03.2020 r.);
- LIST OTWARTY KNP PAN do premiera Matusza Morawieckiego oraz ministrów: Dariusza Piontowskiego i Marka Zagórskiego w sprawie dostępu

---

³ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

uczniów do infrastruktury informatycznej umożliwiającej edukację zdalną w czasie pandemii COVID-19 (31.03.2020 r.);

- PETYCJA KNP PAN i jego Zespołu Pedagogiki Specjalnej do Ministra Edukacji Narodowej w sprawie modyfikacji zapisów IPET-ów (28.05.2020 r.);
- OPINIA Sekcji Pedagogiki Pracy KNP PAN o dokumencie Ministerstwa Edukacji Narodowej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa)” (projekt z dnia 30.06.2020 r.) w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą (27.07.2020 r.);
- OPINIA Sekcji Pedeutologii KNP PAN o projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej (projekt z dnia 16.07.2020 r.) w sprawie upoważnienia dyrektora Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą (29.07.2020 r.);
- OPINIA Sekcji Pedeutologii KNP PAN o projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej (projekt z dnia 16.07.2020 r.) w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą (29.07.2020 r.);
- OŚWIADCZENIE Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk w sprawie poparcia Oświadczenia Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara po wydarzeniach 7 sierpnia br. w Warszawie (09.08.2020 r.);
- OŚWIADCZENIE KNP PAN w sprawie poparcia Komitetu dla Apelu Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o zaniechanie wypowiedzi w przestrzeni publicznej stygmatyzujących jakiekolwiek jednostki ludzkie i grupy społeczne (23.10.2020 r.);
- OPINIA Sekcji Poradnictwa Pedagogicznego KNP PAN w ramach konsultacji prowadzonych przez Ministerstwo Edukacji Naukowej w sprawie wniosku o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji rynkowej *Prowadzenie mediacji w oświacie* (13.11.2020 r.);
- OPINIA Komisji ds. Polityki Oświatowej KNP PAN o projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki (projekt z dnia 29.10.2020 r.) w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2021 (13.11.2020 r.);
- OPINIA Sekcji Pedeutologii KNP PAN w sprawie Projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą (17.11.2020 r.);
- STANOWISKO KNP PAN w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego trybu przygotowania i ogłoszenia komunikatu Ministra Nauki i Szkolnic-

twą Wyższego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie sporządzania przez Ministra Edukacji i Nauki wykazu wydawnictw naukowych (17.11.2020 r.);

- OPINIA w sprawie Projektu wsparcia dla czasopism przygotowana przez Komisję ds. Czasopism i Wydawnictw KNP;
- w pierwszych dniach stycznia 2021 roku wypracowane zostały opinie, których przedmiot merytoryczny był omawiany m.in. na grudniowym posiedzeniu Prezydium. Dotyczy to OPINII na temat Projektu rozporządzenia w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”, przygotowanej przez Komisję ds. Czasopism i Wydawnictw Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN (7.01.2021 r.).

Pierwsze w roku 2021 posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 12 marca w formule wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w czasie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19 – wysłuchano wystąpienia Przewodniczącej Komisji ds. polityki szkolnictwa wyższego i ewaluacji jednostek naukowych KNP PAN oraz członkini Prezydium prof. dr hab. Barbary Kromolickiej nt. *Polityka Naukowa Państwa – kierunki działań i priorytety resortu nauki i szkolnictwa*.

Po wystąpieniu przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia: wysłuchano komunikatu prof. dr hab. Romana Lepperta w związku z rezygnacją z pełnienia funkcji zastępcy przewodniczącego; podjęto uchwałę w sprawie powołania prof. dr hab. Mirosława J. Szymańskiego na funkcję zastępcy przewodniczącego KNP PAN; podjęto uchwałę w sprawie publikacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki nowego, rozszerzonego wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, opublikowanego w dniu 19 lutego 2021 roku; omówiono Regulamin medalu „Za Zasługi Dla Rozwoju Polskiej Pedagogiki” oraz podjęto uchwałę w sprawie jego przyjęcia; podjęto uchwałę w sprawie powołania członkin i członków Kapituły medalu „Za Zasługi Dla Rozwoju Polskiej Pedagogiki”.

Drugie posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 28 maja 2021 roku w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia oraz wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w czasie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19 – wysłuchano wystąpienia członkini Komitetu Polityki Naukowej prof. dr hab. Beaty Mikołajczyk nt. *Komitet Polityki Naukowej w kadencji 2020–2022 – jego działalność i aktualnie podejmowane zadania*.

Po wystąpieniu przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia podjęto uchwały w sprawach: powołania Zespołu zadaniowego ds. międzynarodowych badań porównawczych; powołania prof. dr hab. Renaty Nowakowskiej-Siuty na funkcję przewodniczącej Zespołu zadaniowego ds. międzynarodowych badań; powołania składu Zespołu.

Kolejne, trzecie posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 6 września 2021 roku w Sali Rycerskiej Zamku Joannitów w Łagowie (województwo lubuskie). Posiedzenie odbyło się w formule hybrydowej (stacjonarnie i online przy wykorzystaniu systemu Google Meet). Gospodarzem posiedzenia był Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Otwarcia posiedzenia oraz wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska. W imieniu JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr. hab. Wojciecha Strzyżewskiego członkinie i członków KNP PAN powitał dr hab. inż. Marcin Mrugański, prof. UZ – Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Uczestników posiedzenia powitali również dyrektor Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Zielonogórskiego dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ, oraz Przewodnicząca Konferencji „Szkoła i Nauczyciel” dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ.

W trakcie posiedzenia odbyła się uroczystość wręczenia medalu „Za Zasługi Dla Rozwoju Polskiej Pedagogiki” KNP PAN prof. dr. hab. Mirosławowi J. Szymańskiemu.

W części naukowej posiedzenia wysłuchano wystąpienia sekretarz naukowej KNP PAN prof. dr hab. Marzenny Zaorskiej nt. *Granty NCN dla pedagogiki – diagnoza aplikacji oraz projektów zakwalifikowanych do finansowania na tle innych dziedzin nauki, ze szczególnym uwzględnieniem nauk społecznych (HS, w tym HS6)*.

Po wystąpieniu przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia zaopiniowano kandydatury na członków korespondentów PAN.

W roku 2021 Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (oraz sekcje i komisje Komitetu) przyjął opinie i stanowiska oraz wystosował oświadczenia, petycje i listy⁴:

- OPINIA Komisji ds. Polityki Szkolnictwa Wyższego i Ewaluacji Jednostek Naukowych odnosząca się do Projektu „Polityka naukowa państwa”;
- OPINIA na temat Projektu rozporządzenia w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych” przygotowana przez Komisję ds. czasopism i wydawnictw Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN;

---

⁴ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

- OPINIA w sprawie Projektu rozporządzenia „Rozwój czasopism naukowych”;
- OPINIA KNP PAN w sprawie doprecyzowania zapisów w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- APEL KNP PAN o negatywne zaopiniowanie uchwały o likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieślyszących w Olsztynie;
- STANOWISKO KNP PAN w sprawie publikacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki nowego, rozszerzonego Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, opublikowanego w dniu 19 lutego 2021 roku;
- PISMO do Przemysława Czarnka – Ministra Edukacji i Nauki w sprawie kwalifikacji rynkowej pt. „Animowanie grup zabawowych”;
- WSPÓLNA UCHWAŁA komitetów naukowych i problemowych Wydziału I PAN w sprawie Projektu ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim;
- STANOWISKO KNP PAN w sprawie Projektu ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim;
- OŚWIADCZENIE KNP PAN z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie poparcia stanowiska KRASP w związku z Projektem nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- STANOWISKO Sekcji Pedagogiki Społecznej KNP PAN w sprawie zmian strukturalnych i organizacyjnych przedstawionych w ministerialnym dokumencie „Edukacja dla wszystkich”;
- STANOWISKO Komisji Polityki Oświatowej KNP PAN, Sekcji Pedeutologii KNP PAN, Sekcji Pedagogiki Szkoły KNP PAN w sprawie rządowego Projektu ustawy o akademii praktycznej;
- STANOWISKO Sekcji Pedagogiki Szkoły i Sekcji Pedeutologii KNP PAN w sprawie planowanych zmian związanych z realizacją Projektu Ministerstwa Edukacji Narodowej „Edukacja dla wszystkich – ramy rozwiązań legislacyjno-organizacyjnych”;
- STANOWISKO KNP PAN wyrażone w liście do Rady Uczelni Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie;
- OPINIA Komisji ds. Polityki Oświatowej KNP PAN w sprawie poselskiego Projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe;
- STANOWISKO Sekcji Pedagogiki Szkoły i Sekcji Pedeutologii KNP PAN w sprawie nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej o nadzorze pedagogicznym z 25 sierpnia 2017 roku;
- STANOWISKO Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN w sprawie dokumentu „Edukacja dla wszystkich” Ministerstwa Edukacji i Nauki z 16 lipca 2021 roku;

- OPINIA o projekcie ustawy z dnia 20 lipca 2021 roku o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw;
- LIST Prezydium KNP PAN w sprawie udzielenia pomocy humanitarnej grupce uchodźców na granicy polsko-białoruskiej;
- LIST Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN na okoliczność beatyfikacji Matki Elżbiety Róży Czackiej;
- LIST OTWARTY PEDAGOGÓW – członków KNP PAN;
- LIST KNP PAN do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- LIST Komisji Polityki Oświatowej KNP PAN do pana Mateusza Morawieckiego – Prezesa Rady Ministrów.

Pierwsze w roku 2022 posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 25 marca w formule stacjonarnej oraz wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS. Otwarcia posiedzenia i wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W pierwszej, wstępnej części posiedzenia, wspomnienie o wybitnej humanistce, niekwestionowanym autorytecie naukowym i moralnym, nauczycielce i mentorce kilku pokoleń pedagogów, zmarłej 28 grudnia 2021 roku prof. Irenie Wojnar wygłosiła prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W części naukowej posiedzenia wysłuchano wystąpienia członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk prof. dr. hab. Jerzego Brzezińskiego nt. *Komu potrzebne są czasopisma naukowe?* Po wystąpieniu przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia:

- wysłuchano komunikatu członkini Prezydium prof. dr hab. Barbary Kromolickiej pt. *Pomoc uchodźcom z Ukrainy – programowanie działań publicznych w dłuższej perspektywie czasowej*. Komunikat dotyczył m.in. działalności Rady ds. społecznych Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP;
- podjęto uchwały w sprawach powołania prof. dr hab. Krystyny Barłóg na członkinię Sekcji Pedagogiki Specjalnej oraz powołania prof. dr hab. Katarzyny Krasoń na członkinię Sekcji Pedagogiki Sztuki.

W dniu 27 czerwca 2022 roku, podczas świętowania 50-lecia Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz w dniu otwarcia XXVI Międzynarodowej Konferencji nt. *Tożsamość, kondycja i powinności pedagogiki międzykulturowej: tradycja i współczesność*, miało miejsce drugie, tym razem wspólne posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (odbyło się ono w formule stacjonarnej i wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS).

Uroczystego otwarcia posiedzenia plenarnego oraz powitania uczestników dokonali: Przewodnicząca KNP PAN – prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska;

Honorowy Przewodniczący KNP PAN – prof. dr hab. dr h.c. multi Tadeusz Lewowicki; Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (Minister Oświaty i Nauki Ukrainy w latach 1999–2005) – prof. dr hab. Wasyl G. Kremień. W imieniu władz Uniwersytetu Śląskiego uroczystego powitania dokonali: Prorektor ds. rozwoju kadry – prof. dr hab. Ewa Jarosz; Dziekan Wydziału Nauk Społecznych – prof. dr hab. Zenon Gajdzica; Dziekan Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji – prof. dr hab. Krzysztof Marek Bąk; Dyrektor Instytutu Pedagogiki – dr hab. Irena Polewczyk, prof. UŚ, oraz w imieniu Komitetu Naukowego Konferencji – prof. dr hab. Ewa Ogrodzka-Mazur.

Celem wspólnego posiedzenia było omówienie obszarów współpracy polskich i ukraińskich naukowych środowisk pedagogicznych w aspekcie aktualnej sytuacji w Europie Środkowo-Wschodniej (w szczególności w Ukrainie).

W części naukowej posiedzenia plenarnego wystąpili:

- Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy – prof. dr hab. Wasyl G. Kremień, który wygłosił referat nt. *Działalność Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy: dotychczasowe doświadczenia, współpraca międzynarodowa i aktualne problemy warunkowane wojną w Ukrainie*;
- Przewodnicząca KNP PAN – prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, która w ramach wprowadzenia do dyskusji przedstawiła obszary współpracy KNP PAN i NANP Ukrainy.

W ramach dyskusji głos zabrali członkowie Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy oraz członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk podkreślając wagę współpracy naukowej w kontekście aktualnej sytuacji warunkowanej wojną w Ukrainie.

Po wysłuchaniu informacji Przewodniczącej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN Agnieszki Cybal-Michalskiej i Prezydenta Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy Wasyla G. Kremenia oraz dyskusji przyjęto wspólne stanowisko⁵.

W części organizacyjnej posiedzenia podjęto uchwały w sprawach:

- powołania dr Justyny Bluszcz na członkinię Sekcji Pedagogiki Pracy;
- powołania prof. dr hab. Stefanii Walasek na członkinię Sekcji Historii Pedagogiki.

Pierwsze w roku 2023 posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 20 lutego w formule stacjonarnej oraz wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS.

---

⁵ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

Otwarcia posiedzenia i wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska.

W pierwszej, wstępnej części posiedzenia, głos zabrał Dziekan Wydziału I Polskiej Akademii Nauk – prof. dr hab. Andrzej Buko.

W części naukowej posiedzenia wysłuchano wystąpień:

- Przewodniczącej KRUPed i JM Rektor APS prof. Barbary Marcinkowskiej nt. *Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych w kadencji 2020–2024 – jej działalność i aktualnie podejmowane zadania*;
- członkini Rady ds. społecznych NRR przy Prezydencie RP i członkini Prezydium KNP prof. dr hab. Barbary Kromolickiej nt. *Kierunki działań Rady do spraw społecznych Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP w zakresie „palących” problemów społecznych*.

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

W części organizacyjnej posiedzenia podjęto uchwałę w sprawie powołania dr Marty Wiatr na sekretarza Sekcji Pedagogiki Społecznej.

Drugie w roku 2023 posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 14 kwietnia (w formule stacjonarnej oraz wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS).

Otwarcia posiedzenia i wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska.

W części naukowej posiedzenia – w ramach tematu globalnego: *Zaangażowanie badaczek i badaczy w projekty naukowo-wdrożeniowe w zakresie edukacji dla wszystkich* – wysłuchano wystąpień:

- prof. dr hab. Iwony Chrzanowskiej (UAM): *Od koncepcji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do koncepcji szkoły dla wszystkich*;
- prof. dr hab. Zenona Gajdzicy (UŚ): *O projektach – Analiza praktyki szkolnej i charakterystyka szkoły efektywnie realizującej edukację włączającą w praktyce; Projekt innowacyjno-wdrożeniowy w zakresie oceny funkcjonalnej polegający na badaniu i opracowaniu modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF*;
- dr hab. Ewy Domagały-Zyśk, prof. KUL: *Szkolna ocena funkcjonalna; przygotowanie modelu diagnostycznego oraz narzędzi i podręcznika Szkolnej Diagnozy Funkcjonalnej*;
- prof. dr hab. Marzenny Zaorskiej (UWM): *Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) we wspomaganiu – edukacji włączającej (program pilotażowy MEiN 2020–2023)*;

- dr hab. Beaty Jachimczak, prof. UAM: *O projektach – Model teoretyczno-wdrożeniowy Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW); inne działania badawczo-wdrożeniowe.*

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

Trzecie w roku 2023 posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN odbyło się 14 maja w Sali Rycerskiej Zamku Joannitów w Łagowie (w formule stacjonarnej oraz wideokonferencji przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS).

Otwarcia posiedzenia i wprowadzenia dokonała Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska. Powitania wygłosili również gospodarze miejsca: dr hab. inż. Marcin Mrugalski, prof. UZ – Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą; dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ – Dyrektor Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, i prof. dr hab. Mirosław Szymański – Przewodniczący Konferencji „Szkoła i Nauczyciel”.

W części naukowej posiedzenia wysłuchano wystąpienia dr. hab. Pawła Pożytka – Dyrektora Generalnego Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, Dyrektora Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności nt. *Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – jej działalność i aktualnie podejmowane projekty.*

Po wystąpieniu przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

Czwarte – tym razem wspólne posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (posiedzenie stacjonarnie i online przy wykorzystaniu systemu MS Teams) – odbyło się 23 czerwca 2023 roku.

Posiedzenie otworzyli Prezydent NANP Ukrainy prof. dr hab. Wasyl G. Kremień oraz Przewodnicząca KNP PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska. Profesor dr hab. Wasyl G. Kremień odwołał się do dotychczasowych doświadczeń współpracy międzynarodowej KNP i NANP i aktualnych problemów warunkowanych wojną w Ukrainie. Bestialska wojna w Ukrainie wywołała kryzys humanitarny, który szczególnie dotyka dzieci. Profesor Agnieszka Cybal-Michalska zaakcentowała, że wspólne posiedzenia to przykład rozwijania kulturowego i naukowego potencjału środowisk akademickich, a także perspektyw partnerstwa ukraińsko-polskiego i polsko-ukraińskiego. Podkreśliła, że KNP PAN wielokrotnie wypowiadał się w sprawie: wsparcia w wojennej i powojennej odbudowie nauki w Ukrainie z uwzględnieniem modernizacji ukraińskiego systemu badań naukowych i innowacji; edukacji uczennic i uczniów z Ukrainy; pomocy Uchodźcom z Ukrainy, którzy wybrali Polskę za swoją drugą Ojczyznę. W naukowej części posiedzenia wysłuchano wystąpień Wiceprezydenta NANP prof. Olega Topuzowa (*Bezpieczna i wysokiej jakości edukacja dzieci w warunkach wojny: obszary poszukiwań i osiągnięcia naukowców Narodowej Akademii Nauk*

Pedagogicznych Ukrainy) i specjalisty KNP PAN dr. hab. Jacka Pyżalskiego, prof. UAM (*Sytuacja ukraińskich dzieci kryzysu wojennego w polskich szkołach z punktu widzenia nauczycieli*). Wyслуchane referaty w ramach tematu globalnego: *Dzieci wojny – obszary wsparcia i pomocy*, zaowocowały długą dyskusją i wypracowaniem POSTANOWIENIA wspólnego posiedzenia Prezydium NANP Ukrainy i Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN⁶.

29 września 2023 roku odbyło się kolejne wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN i Rady Naukowej Ługańskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki. Posiedzenie otworzyła Przewodnicząca KNP PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, która odwołała się do dotychczasowych doświadczeń współpracy międzynarodowej KNP i NANP Ukrainy oraz aktualnych problemów warunkowanych wojną w Ukrainie. Przypomniała, że KNP PAN wielokrotnie wypowiadał się w sprawie: wsparcia w wojennej i powojennej odbudowie nauki w Ukrainie z uwzględnieniem modernizacji ukraińskiego systemu badań naukowych i innowacji; edukacji uczennic i uczniów z Ukrainy; pomocy Uchodźcom z Ukrainy, którzy wybrali Polskę za swoją drugą Ojczyznę. W naukowej części posiedzenia w ramach tematu: *Szkolnictwo wyższe na Ukrainie w stanie wojennym – uczelnia wysiedlona*, wystąpił Przewodniczący Rady Naukowej prof. Witalij Kuryło (*Przeniesiony uniwersytet jako nowe zjawisko w ukraińskiej edukacji: historia, problemy, działania*) i Rektor Uniwersytetu prof. Olena Karaman (*Działalność naukowa przeniesionej uczelni i kształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry naukowej*). W ramach tematu: *Szkolnictwo wyższe w Polsce – rozwój dyscypliny pedagogika, promowanie młodej kadry akademickiej w duchu wysokiej kultury naukowej i metodologicznej*, swoje wystąpienia wygłosili: członek RDN i KNP PAN prof. dr hab. Marian Nowak (*Postępowanie awansowe i promowanie kadry naukowej w Polsce – przepisy prawne, akty normatywne, dobre praktyki – w działalności RDN*) i członek KNP PAN prof. dr hab. Krzysztof Rubacha (*Funkcjonowanie i dorobek badawczo-publicacyjny Pracowni Narzędzi Badawczych kierowanej przez Przewodniczącego Sekcji Metodologii Badań Pedagogicznych KNP PAN*). Wystąpienia zaowocowały naukową dyskusją i wypracowaniem MEMORANDUM⁷.

Ostatnie – wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Państwa Rektorów, Dziekanów Wydziałów i Dyrektorów Instytutów Pedagogicznych / Edukacyjnych / Nauk o Wychowaniu / Nauk Pedagogicznych oraz Przewodniczących Naukowej Rady Dyscypliny Pedagogika – posiedzenie stacjonarne w Auli

---

⁶ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

⁷ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych.

UAM w Poznaniu w ramach Jubileuszu XXX-lecia działalności Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM – odbyło się 30 listopada 2023 roku.

W dniach 29–30 listopada 2023 roku społeczność Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu obchodziła swoje wyjątkowe święto – Jubileusz XXX-lecia powstania Wydziału, objęty patronatem przez JM Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. dr hab. Bogumiłę Kaniewską.

Pierwszego dnia obchodów miała miejsce uroczysta gala jubileuszowa, podczas której licznie zgromadzeni goście, a wśród nich społeczność Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM oraz przedstawiciele ośrodków naukowych z całej Polski, wspólnie świętowali tę wyjątkową okoliczność, ale i poznawali bogate dziedzictwo Wydziału oraz wkład pracujących tu badaczy w rozwój naukowy dyscypliny pedagogiki. Świetną okazją do tego była prezentacja przygotowanego z tej okazji filmu oraz publikacja książkowa. W trakcie tej uroczystości wręczono także medale i odznaczenia osobom o wyjątkowych zasługach dla rozwoju polskiej pedagogiki. Podczas gali nie zabrakło przemówień Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej, władz dziekańskich pod przewodnictwem Dziekana WSE UAM prof. dr hab. Agnieszki Cybal-Michalskiej, przedstawicieli polskich ośrodków naukowych, ale i osób reprezentujących społeczność wydziałową. Podczas uroczystości bardzo wyraźnie wybrzmiała ważna misja pedagogiki oraz wiodąca rola Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM na polskiej mapie naukowej. Cała uroczystość została wzbogacona starannie dobraną estetyką muzyczną.

Kolejnego dnia miało miejsce niecodzienne wydarzenie, mianowicie wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, społeczności WSE UAM z udziałem Rektorów, Dziekanów Wydziałów i Dyrektorów Instytutów Pedagogicznych / Edukacyjnych / Nauk o Wychowaniu / Nauk Pedagogicznych oraz Przewodniczących Naukowej Rady Dyscypliny Pedagogika, a także władz Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, poświęcone pedagogice jako dyscyplinie naukowej i kierunkowi kształcenia. Wykłady plenarne oraz przeprowadzone debaty, w których uczestniczyli przedstawiciele najważniejszych ośrodków naukowych w Polsce, prowadzone były przez Dziekana Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM prof. dr hab. Agnieszkę Cybal-Michalską. Problematyka obrad koncentrowała się wokół zagadnień strategicznych problemów i wyzwań szkolnictwa wyższego, sytuacji pedagogiki jako nauki w kontekście zmian w otoczeniu prawnym szkolnictwa wyższego, pedagogiki uniwersyteckiej wobec odpowiedzialności za realizację standardów kształcenia pedagogicznego i nauczycielskiego.

Obchody Jubileuszu XXX-lecia powstania Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM były doskonałą okazją do pogłębiania integracji społeczności wydziałowej,

wzmacniania tożsamości z poznańską pedagogiką i budowania ważnych relacji z przedstawicielami innych ośrodków naukowych.

W trakcie Jubileuszu Dziekan WSE UAM i Przewodnicząca KNP PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska została wyróżniona Medalem Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy im. K.D. Uszyńskiego za znaczący wkład w rozwój nauk pedagogicznych i systemu oświaty w Rzeczypospolitej Polskiej i w Ukrainie, za wsparcie działań edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy na terenie Polski w czasie wojny w Ukrainie. Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy prof. dr hab. Wasyl G. Kremień, wręczając Medal Dziekan WSE UAM i Przewodniczącej KNP PAN oraz członkini zagranicznej NANP Ukrainy prof. dr hab. Agnieszce Cybal-Michalskiej, akcentował aktywną współpracę i zacieśnianie dwustronnych ukraińsko-polskich i polsko-ukraińskich więzi naukowych w dziedzinie nauk pedagogicznych.

W trakcie wspólnego posiedzenia Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, społeczności WSE UAM z udziałem Rektorów, Dziekanów Wydziałów i Dyrektorów Instytutów Pedagogicznych / Edukacyjnych / Nauk o Wychowaniu / Nauk Pedagogicznych oraz Przewodniczących Naukowej Rady Dyscypliny Pedagogika, a także władz Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego wręczono:

- 1) Medal Za Zasługi Dla Rozwoju Polskiej Pedagogiki KNP PAN: prof. dr hab. Marii Czerepaniak-Walczak, prof. dr. hab. dr. h.c. Wasyłowi Grygorowiczowi Kremieniowi i prof. dr. hab. dr. h.c. Tadeuszowi Pilchowi. Medal KNP PAN wręczyli: Przewodnicząca KNP PAN – prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, JM Rektor UAM – prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska oraz Wiceprzewodniczący KNP PAN – prof. dr hab. dr. h.c. multi Stefan M. Kwiatkowski i prof. dr hab. Mirosław J. Szymański;
- 2) Odznaki Honorowe Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Odznaki wręczyli: Przewodnicząca KNP PAN – prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, JM Rektor UAM – prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska oraz Wiceprzewodniczący KNP PAN – prof. dr hab. dr. h.c. multi Stefan M. Kwiatkowski, prof. dr hab. Mirosław J. Szymański. Wyróżniono następujące członkinie i członków KNP PAN Odznaką Honorową PAN:
  - Odznaka Honorowa KNP PAN – ŻŁOTA: prof. Zenon Gajdzica; prof. Marek Konopczyński; prof. Mirosław Kowalski; prof. Barbara Kromolicka; prof. Roman Leppert;
  - Odznaka Honorowa KNP PAN – SREBRNA: prof. Agnieszka Cybal-Michalska; prof. Agnieszka Gromkowska-Melosik; prof. Amadeusz Krauze; prof. Mirosław Sobiecki; prof. Marzenna Zaorska; prof. Bogusława Gołębiak;
  - Odznaka Honorowa KNP PAN – BRĄZOWA: prof. Ewa Jarosz; prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz; prof. Inetta Nowosad; prof. Krzysz-

tof Rubacha; prof. Barbara Smolińska-Theiss; prof. Jolanta Szempruch; prof. Maciej Tanaś; prof. Danuta Urbaniak-Zajac.

Odnaka Honorowa: Złota – nadawana jest po co najmniej 3-krotnym członkostwie z wyboru w KNP PAN; Srebrna – nadawana jest nie wcześniej niż po dwukrotnym członkostwie z wyboru lub pełnieniu funkcji członka prezydium KNP PAN; Brązowa – nadawana jest po jednokrotnym wyborze do KNP PAN.

W latach 2022–2023 Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (oraz sekcje i komisje Komitetu) przyjął opinie i stanowiska oraz wystosował oświadczenia, petycje i listy⁸:

- OPINIA o Projekcie nowelizacji ustawy oświatowej;
- OŚWIADCZENIE Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk w związku z akcją protestacyjną prowadzoną przez organizacje związkowe skupiające pracowników oświaty;
- PISMO (2) z 11.10.2022 roku do pana Pawła Wdówika, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych;
- PISMO (1) z 11.10.2022 roku do pana Pawła Wdówika, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych;
- PISMO z 29.09.2022 roku Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN do Ministra Edukacji i Nauki – pismo nr 2;
- PISMO z 29.09.2022 roku Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN do Ministra Edukacji i Nauki – pismo nr 1;
- PISMO Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN do pana Prezydenta RP Andrzeja Dudy w sprawie uchwalenia przez Sejm RP w dniu 7 lipca 2022 roku ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- PISMO Ministra Edukacji i Nauki z 22 czerwca 2022 roku do pani prof. dr hab. Agnieszki Cybal-Michalskiej, Przewodniczącej KNP PAN, w sprawie kształcenia uczniów – obywateli Ukrainy;
- OPINIA Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN z 30 czerwca 2022 roku na temat Wniosku o włączenie do zintegrowanego systemu kwalifikacji kwalifikacji rynkowej: „Koordynowanie działań z zakresu edukacji włączającej w szkole”;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej i Komisji ds. Polityki Oświatowej KNP PAN z 10 czerwca 2022 roku;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN z 28 kwietnia 2022 roku do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej;

---

⁸ Wszystkie opinie, stanowiska oraz oświadczenia, petycje i listy KNP PAN umieszczono na stronie internetowej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

- OPINIA Komisji na temat ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę;
- OPINIA dotycząca Projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2096);
- WSPÓLNA UCHWAŁA nr 01/2022 z 1 kwietnia 2022 roku Komitetów Naukowych i Problemowych Wydziału I PAN w sprawie Projektu ustawy o Akademii Kopernikańskiej;
- STANOWISKO Komitetu Nauk Pedagogicznych w sprawie edukacji uczennic i uczniów z Ukrainy z dnia 14 kwietnia 2022 roku;
- LIST otwarty w sprawie apelu o stosowanie zasady równości wobec wszystkich uchodźców;
- STANOWISKO Komisji Polityki Oświatowej KNP PAN w sprawie zgłoszenia propozycji uzupełnienia Projektu ustawy z dnia 3 marca „O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN do Pełnomocnika Rządu do Spraw Wspierania Wychowawczej Funkcji Szkoły i Placówki, Edukacji Włączającej oraz Kształcenia Zawodowego;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN do Ministra Zdrowia;
- STANOWISKO Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN w sprawie poparcia Uchwały Komitetu Socjologii PAN w sprawie zmiany zasad funkcjonowania oświaty publicznej prowadzonej w językach mniejszości w Polsce z dnia 22 lutego 2022 roku;
- STANOWISKO Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN w sprawie poparcia Oświadczenia środowiska akademickiego w związku z agresją Rosji na Ukrainę z dnia 24 lutego 2022 roku;
- LIST Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN do Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w obronie Instytutu Pedagogiki Specjalnej;
- STANOWISKO Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN z dnia 16 stycznia 2022 roku w sprawie Ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw przyjętej przez Sejm RP w dniu 13 stycznia 2022 roku;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN z 21.12.2023 roku do pani dr Agnieszki Dziemianowicz-Bąk – Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;

- PISMO członkiń oraz członków Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN z 8 grudnia 2023 roku;
- STANOWISKO KNP PAN w sprawie publikacji Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki o zmianie i sprostowaniu Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opublikowanego w dniu 3 listopada 2023 roku;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej i Sekcji Pedagogiki Resocjalizacyjnej KNP PAN na temat Projektu rozporządzenia MEiN z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej w kwestii zapisów zawartych w Obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, dotyczących zatrudnienia nauczyciela współorganizującego proces kształcenia;
- ODPOWIEDŹ Sekcji Pedagogiki Specjalnej i Sekcji Pedagogiki Resocjalizacyjnej na Pismo MEiN z dnia 6 marca 2023 roku w sprawie Projektu: „Profilaktyka na miarę”;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej w sprawie poparcia Opinii Polskiego Związku Logopedów na temat bezpłatnych studiów podyplomowych z zakresu metodyki wspomagania komunikacji językowej uczniów;
- OŚWIADCZENIE Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN w sprawie poparcia Rekomendacji na temat realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej w sprawie Projektu „Profilaktyka na miarę” – 2023;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej w sprawie poparcia stanowiska PZL w sprawie Projektu rozporządzenia o ośrodkach opiekuńczych 2023;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej w sprawie poparcia Listu otwartego na temat ustawy o niektórych zawodach medycznych 2023;
- WSPÓLNA UCHWAŁA Komitetów Naukowych Wydziału I PAN w sprawie powołania przez Ministra Edukacji i Nauki połowy składu Rady Narodowego Centrum Nauki;
- WSPÓLNA UCHWAŁA Komitetów Naukowych Wydziału I PAN w sprawie ewaluacji działalności naukowej w latach 2017–2021;
- PISMO Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN do Ministra Zdrowia w sprawie opieki pielęgniarskiej w placówkach oświatowych;

- OPINIOWANIE społeczno-gospodarczej potrzeby włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji rynkowej „Koordynowanie strategii wyprzedzającej w placówkach edukacyjnych”, co do których zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z 22 grudnia 2015 r. o zintegrowanym systemie kwalifikacji 1 w Ministerstwie Edukacji i Nauki została rozpoczęta procedura włączania do zintegrowanego systemu kwalifikacji (ZSK).

Pierwsze w roku 2024 (a zarazem ostatnie w kadencji 2020–2023) – tym razem wspólne posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (posiedzenie stacjonarnie i online przy wykorzystaniu systemu MS Teams) – odbyło się 16 lutego 2024 roku.

Posiedzenie otworzyli Prezydent NANP Ukrainy prof. dr hab. Wasyl G. Kremień oraz Przewodnicząca KNP PAN prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska. Profesor dr hab. Wasyl G. Kremień odwołał się do dotychczasowych doświadczeń współpracy międzynarodowej KNP i NANP i aktualnych problemów warunkowanych wojną w Ukrainie.

W naukowej części posiedzenia wystąpili:

- prof. dr hab. Petro Saukh – Akademik-Sekretarz Wydziału Szkolnictwa Wyższego Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy: *Szkolnictwo wyższe Ukrainy w warunkach stanu wojennego i odrodzenia powojennego*;
- prof. dr hab. Krzysztof Diks – członek Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczący Komisji Kształcenia RGNiSW, Przewodniczący PKA w latach 2017–2021: *Zapewnianie jakości kształcenia w szkolnictwie (wyższym) – spojrzenie osobiste*.

Po wystąpieniach przeprowadzono dyskusję na temat poruszanych zagadnień.

***

Pod koniec roku 2023 odbyły się wybory do Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2024–2027. Do Komitetu wybrani zostali:

- ks. dr hab. Stanisław CHROBAK, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie);
- prof. dr hab. Agnieszka CYBAL-MICHALSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- prof. dr hab. Maria CZEREPANIAK-WALCZAK (Uniwersytet Szczeciński);
- prof. dr hab. Zenon GAJDZICA (Uniwersytet Śląski);
- prof. dr hab. Agnieszka GROMKOWSKA-MELOSİK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);

- prof. dr hab. Ewa JAROSZ (Uniwersytet Śląski);
- prof. dr hab. Marek KONOPCZYŃSKI (Uniwersytet w Białymstoku);
- prof. dr hab. Piotr KOSTYŁO (WSB Merito w Toruniu);
- dr hab. Mirosław KOWALSKI, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski);
- prof. dr hab. Barbara KROMOLICKA (Uniwersytet Szczeciński);
- prof. dr hab. Dariusz KUBINOWSKI (bez afiliacji);
- prof. dr hab. Stefan M. KWIATKOWSKI (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie);
- prof. dr hab. Roman LEPPERT (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy);
- prof. dr hab. Zbyszko MELOSIK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- ks. prof. dr hab. Marian NOWAK (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II);
- prof. dr hab. Mirosława NOWAK-DZIEMIANOWICZ (Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej);
- dr hab. Inetta NOWOSAD, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski);
- dr hab. Joanna OSTROUCH-KAMIŃSKA, prof. UWM (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie);
- prof. dr hab. Helena OSTROWICKA (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy);
- prof. dr hab. Tadeusz Andrzej PILCH (prof. em. – Uniwersytet Warszawski);
- prof. dr hab. Magdalena PIORUNEK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- prof. dr hab. Beata PRZYBOROWSKA (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu);
- dr hab. Jacek PYŻALSKI, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- prof. dr hab. Andrzej RADZIEWICZ-WINNICKI (prof. em. – Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Zielonogórski);
- prof. dr hab. Krzysztof RUBACHA (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu);
- prof. dr hab. Mirosław SOBECKI (Uniwersytet w Białymstoku);
- prof. dr hab. Jolanta SZEMPRUCH (Uniwersytet Rzeszowski);
- prof. dr hab. Mirosław J. SZYMAŃSKI (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie);
- prof. dr hab. Danuta URBANIAK-ZAJĄC (Uniwersytet Łódzki);
- dr hab. Alina WRÓBEL, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki).

***

SKŁAD OSOBOWY I STRUKTURA ORGANIZACYJNA KOMITETU NAUK
PEDAGOGICZNYCH PAN KADENCJI 2020–2023 (STAN NA DZIEŃ 31.12.2020)**Przewodnicząca KNP:**

prof. dr hab. Agnieszka CYBAL-MICHALSKA

Honorowy Przewodniczący KNP:

prof. dr hab. dr h.c. multi Tadeusz LEWOWICKI

Wiceprzewodniczący KNP:

prof. dr hab. dr h.c. multi Stefan M. KWIATKOWSKI

prof. dr hab. Roman LEPPERT

Prezydium KNP:

prof. dr hab. Barbara KROMOLICKA

prof. dr hab. Jerzy NIKITOROWICZ

prof. dr hab. Marzenna ZAORSKA

Sekretarz KNP PAN:

prof. dr hab. Marzenna ZAORSKA

Członek PAN:

prof. dr hab. dr h.c. multi Zbigniew KWIECIŃSKI, czł. rzecz. PAN

Członkini honorowa KNP:

prof. dr hab. Irena WOJNAR

Członkowie KNP:

prof. dr hab. Maria CZEREPANIAK-WALCZAK

prof. dr hab. Zenon GAJDZICA

dr hab. Bogusława Dorota GOŁĘBNIAK, prof. DSW

prof. dr hab. Agnieszka GROMKOWSKA-MELOSİK

prof. dr hab. Ewa JAROSZ

prof. dr hab. Dorota KLUS-STAŃSKA

prof. dr hab. Marek KONOPCZYŃSKI

dr hab. Mirosław KOWALSKI, prof. UZ

prof. dr hab. Amadeusz KRAUSE

prof. dr hab. Dariusz KUBINOWSKI

prof. dr hab. dr h.c. Zbyszko MELOSİK

ks. prof. dr hab. Marian NOWAK

prof. dr hab. Mirosława NOWAK-DZIEMIANOWICZ

dr hab. Inetta NOWOSAD, prof. UZ

prof. dr hab. Tadeusz Andrzej PILCH

prof. dr hab. Andrzej RADZIEWICZ-WINNICKI

prof. dr hab. Krzysztof RUBACHA
prof. dr hab. Barbara SMOLIŃSKA-THEISS
prof. dr hab. Mirosław SOBECKI
prof. dr hab. Jolanta SZEMPRUCH
prof. dr hab. Władysława SZULAKIEWICZ
prof. dr hab. Mirosław J. SZYMAŃSKI
dr hab. Maciej TANAS, prof. APS
prof. dr hab. Danuta URBANIAK-ZAJĄC

Specjaliści KNP:

prof. dr hab. Wiesław AMBROZIK
prof. dr hab. Józefa BAŁACHOWICZ
dr hab. Wioleta DANILEWICZ, prof. UwB
prof. dr hab. Ryszard GERLACH
prof. dr hab. Elżbieta KOWALSKA-DUBAS
prof. dr hab. Renata NOWAKOWSKA-SIUTA
prof. dr hab. Magdalena PIORUNEK
prof. dr hab. Ewa OGRODZKA-MAZUR
dr hab. Jacek PYŻAŁSKI, prof. UAM
prof. dr hab. Ewa SYREK

Sekretarz organizacyjno-techniczny KNP:

dr hab. Mirosław KOWALSKI, prof. UZ

SKŁAD OSOBOWY I STRUKTURA ORGANIZACYJNA KOMITETU NAUK
PEDAGOGICZNYCH PAN KADENCJI 2020–2023 (STAN NA DZIEŃ 31.12.2023)

Przewodnicząca KNP:

prof. dr hab. Agnieszka CYBAL-MICHALSKA

Honorowy Przewodniczący KNP:

prof. dr hab. dr h.c. multi Tadeusz LEWOWICKI

Wiceprzewodniczący KNP:

prof. dr hab. dr h.c. multi Stefan KWIATKOWSKI

prof. dr hab. Mirosław J. SZYMAŃSKI

Prezydium KNP:

prof. dr hab. Barbara KROMOLICKA

prof. dr hab. Jerzy NIKITOROWICZ

prof. dr hab. Marzenna ZAORSKA

Sekretarz KNP PAN:

prof. dr hab. Marzenna ZAORSKA

Członek PAN:

prof. dr hab. dr h.c. multi Zbigniew KWIECIŃSKI, czł. rzecz. PAN

Członkowie KNP:

prof. dr hab. Maria CZEREPANIAK-WALCZAK

prof. dr hab. Zenon GAJDZICA

dr hab. Bogusława Dorota GOŁĘBNIAK, prof. DSW

prof. dr hab. dr h.c. Agnieszka GROMKOWSKA-MELOSİK

prof. dr hab. Ewa JAROSZ

prof. dr hab. Dorota KLUS-STAŃSKA

prof. dr hab. dr h.c. Marek KONOPCZYŃSKI

dr hab. Mirosław KOWALSKI, prof. UZ

prof. dr hab. Amadeusz KRAUSE

prof. dr hab. Dariusz KUBINOWSKI

prof. dr hab. Roman LEPPERT

prof. dr hab. dr h.c. multi Zbyszko MELOSİK

ks. prof. dr hab. Marian NOWAK

prof. dr hab. Mirosława NOWAK-DZIEMIANOWICZ

dr hab. Inetta NOWOSAD, prof. UZ

prof. dr hab. dr h.c. Tadeusz Andrzej PILCH

prof. dr hab. Andrzej RADZIEWICZ-WINNICKI

prof. dr hab. Krzysztof RUBACHA;

prof. dr hab. Barbara SMOLIŃSKA-THEISS;

prof. dr hab. Mirosław SOBECKI

prof. dr hab. Jolanta SZEMPRUCH

prof. dr hab. Władysława SZULAKIEWICZ

dr hab. Maciej TANAS, prof. APS

prof. dr hab. Danuta URBANIAK-ZAJĄC

Specjaliści KNP:

prof. dr hab. Wiesław AMBROZIK

prof. dr hab. Józefa BAŁACHOWICZ

dr hab. Wioletta DANILEWICZ, prof. UwB

prof. dr hab. Ryszard GERLACH

prof. dr hab. Elżbieta KOWALSKA-DUBAS

prof. dr hab. Renata NOWAKOWSKA-SIUTA

prof. dr hab. Magdalena PIORUNEK

prof. dr hab. Ewa OGRODZKA-MAZUR

dr hab. Jacek PYŻALSKI, prof. UAM

prof. dr hab. Ewa SYREK

Sekretarz organizacyjno-techniczny KNP:

dr hab. Mirosław KOWALSKI, prof. UZ

***

PLAN PRACY KOMITETU NAUK PEDAGOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK
(KADENCJA 2020–2023)

Plan pracy Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN obejmuje:

- 1) integrację środowiska naukowego pedagogów i podtrzymywanie świadomości społecznego znaczenia pedagogiki jako nauki oraz społecznej odpowiedzialności pedagogów;
- 2) uchwalenie regulaminu Komitetu Nauk Pedagogicznych;
- 3) powołanie sekcji, komisji i zespołów zadaniowych przy KNP PAN na kadencję 2020–2023;
- 4) zwoływanie i organizowanie posiedzeń plenarnych Komitetu oraz posiedzeń Prezydium Komitetu;
- 5) działania organizacyjne związane z koordynowaniem aktywności Komitetu, jego sekcji, komisji i zespołów;
- 6) podejmowanie istotnych problemów nauk pedagogicznych poprzez organizowanie/współorganizowanie dyskusji, konferencji naukowych, obrad (w tym otwartych posiedzeń Komitetu z udziałem rektorów, dziekanów, wydziałów nauk pedagogicznych i studiów edukacyjnych) oraz udział w Ogólnopolskim Zjeździe PTP w 2022 roku;
- 7) wypowiadanie się w sprawach polityki naukowej państwa, problemów szkolnictwa wyższego, promowanie dobrych praktyk dotyczących jakości badań, dydaktyki oraz etycznych aspektów aktywności naukowej;
- 8) poddawanie analizie zjawisk istotnych dla przyszłości nauk pedagogicznych (szczególnie kierunków rozwoju i priorytetów badawczych w zakresie nauk pedagogicznych) i współpraca w tym zakresie z organami rządowymi (głównie w obrębie MNiSW i podległych jemu agend: NCN, NCBiR, NPRH, PKA oraz MEN), samorządowymi, towarzystwami naukowymi, stowarzyszeniami, krajowymi i zagranicznymi organizacjami naukowymi;
- 9) współdziałanie w upowszechnianiu wyników badań i prac naukowych z zakresu nauk pedagogicznych, we wprowadzaniu ich do życia społecznego i kulturalnego, między innymi przez organizowanie w tym celu dyskusji środowiskowych;
- 10) opracowywanie i przedstawianie opinii, ocen, ekspertyz naukowych i stanowisk w sprawach kluczowych dla rozwoju nauk pedagogicznych, środowiska naukowego i oświatowego;
- 11) ocena programów kształcenia na kierunkach pedagogicznych w szkołach wyższych oraz wypowiadanie się w sprawach kształcenia kadr naukowych;

- 12) współpracę ze środowiskiem naukowym: uczelnie, komitety i instytuty naukowe PAN oraz inne instytucje naukowo-badawcze;
- 13) wspieranie rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową, promowanie rozwoju naukowego i osiągnięć młodych badaczy, m.in. poprzez organizację kolejnych edycji Letnich Szkół Młodych Pedagogów im. Marii Dądzikowej;
- 14) reprezentowanie polskiej myśli pedagogicznej poza granicami kraju;
- 15) opiniowanie kandydatów na członków korespondentów Polskiej Akademii Nauk z zakresu dyscypliny reprezentowanej przez Komitet;
- 16) wyróżnienie wybitnych uczonych oraz nauczycieli nowatorów Medalem Za Zasługi Dla Rozwoju Polskiej Pedagogiki;
- 17) przyznanie Odznak Honorowych KNP PAN, stanowiących potwierdzenie członkostwa, pełnionych funkcji i szczególnych zasług dla Komitetu z tytułu realizacji statutowych celów i zadań KNP PAN;
- 18) zgłaszanie i opiniowanie wniosków do nagród naukowych z zakresu nauk pedagogicznych, w tym nominowanie najlepszych publikacji w Konkursie PAN o nagrodę im. Władysława Spasowskiego;
- 19) ocenę i wypowiedzanie się w sprawach poziomu i potrzeb wydawnictw naukowych w zakresie nauk pedagogicznych, prowadzenie działalności wydawniczej, w szczególności wydawanie czasopism KNP PAN oraz patronowanie uczelnianym periodykom naukowym;
- 20) podejmowanie aktualnych problemów zgłaszanych przez środowisko naukowe, społeczne i oświatowe;
- 21) występowanie z wnioskami o finansowanie ze środków DUN PAN konferencji i – na prośbę organizatorów – udzielanie patronatu konferencjom pedagogicznym;
- 22) podjęcie prac nad powołaniem w PAN Instytutu Pedagogiki PAN;
- 23) współpracę ze studenckim ruchem pedagogicznych kół naukowych.

POLSKA AKADEMIA NAUK

Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych
Komitet Nauk Pedagogicznych

Poznań, dnia 25.03.2020 r.

**Szanowny Pan
Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Prezydencie,

Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, samorządna reprezentacja pedagogów polskich, uprawniona statutowo do zabierania głosu w sprawach istotnych dla nauki, edukacji i kultury, z uwagą ale i z niepokojem śledzi zapowiedzi najwyższych władz państwowych o utrzymaniu decyzji oraz terminów przeprowadzenia powszechnych egzaminów zewnętrznych dla uczniów kończących szkoły podstawowe i średnie.

W obliczu aktualnie trwającej i niestety nasilającej się sytuacji pandemii COVID-19 pragniemy zaapelować o odwołanie egzaminów zewnętrznych dla uczniów w planowanych lub nawet nieco przesuniętych w czasie terminach. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN wyraża bowiem pogląd, iż stawką jest tu zdrowie i życie wszystkich obywateli naszego Państwa.

Pragniemy wyraźnie zaakcentować, iż informacje płynące ze strony władz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) o drastycznie zwiększającej krzywej zachorowań wśród przedstawicieli wszystkich grup wiekowych, opracowane przez naukowców matematyczne modele rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa przewidujące, że ta nadzwyczajna sytuacja może potrwać kilka miesięcy, a w stanie łagodniejszym nawet kilka lat, jak również rygory przyjmowane przez władze większości państw Europy i Świata, świadczą o powadze sytuacji, w której znalazła się ludzkość.

Biorąc pod uwagę stale wzrastające wskaźniki zachorowań oraz ofiar śmiertelnych pandemii, z którą się jako naród i społeczeństwo polskie zmagamy, jesteśmy absolutnie przekonani o konieczności zaniechania przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Tragiczne skutki przeprowadzenia powszechnych egzaminów w czasie pandemii są trudne do wyobrażenia, także co do ich skali oraz ewentualnych konsekwencji zarówno w perspektywie indywidualnej jak i społecznej.

Dlatego też członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN czują się zobowiązani wystosować apel, iż wycofanie się z tegorocznych powszechnych egzaminów testowych jest wobec powyższego wymaganą i konieczną ochroną uczniów i nauczycieli przed tragicznymi skutkami niewyobrażalnej co do rozmiarów epidemii. Proponujemy wystawienie abiturientom szkół podstawowych i średnich świadectw ukończenia szkół z ocenami wystawionymi przez rady pedagogiczne.

Komitet wyraża przy tym przekonanie, że niezasadna jest alternatywa przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych w formie *e-learningu*. Szczególnie niepokojący jest fakt nierównego dostępu znacznej grupy uczniów (szczególnie z mniejszych miejscowości lub mniej zamożnych środowisk) do infrastruktury informatycznej niezbędnej do zdalnego kształcenia i przeprowadzenia egzaminów w obecnej sytuacji kryzysowej. Tym samym zwracamy się również z apelem, aby nauczyciele mogli – w tym trudnym czasie –

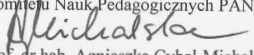
zrezygnować z wymogu realizacji szczegółowych zapisów podstawy programowej na rzecz ogólnie rozumianej edukacji prorozwojowej. Dla szeroko pojętej edukacji i wartości egalitaryzmu w oświacie, równość w dostępie do wiedzy ma fundamentalne znaczenie dla każdego demokratycznego państwa. Jako pedagodzy w sposób szczególnie odczuwamy troskę o edukację dzieci i młodzieży oraz poczuwamy się do stania na straży prorozwojowego charakteru funkcjonowania polskiej szkoły, szczególnie w tej dotkliwej – zagrażającej zdrowiu i życiu – sytuacji.

Warto także podkreślić, że niezależnie od okoliczności pandemii, jako okoliczności zmuszającej do szczególnej ostrożności w ochronie zdrowia, powszechne egzaminy zewnętrzne w kontekście ich celowości i rzeczywistego, obiektywnego pomiaru wiedzy uczniów kończących określony etap edukacji szkolnej budzą uzasadnione (publikacje z zakresu nauk pedagogicznych prezentują ustalenia naukowe uczonych na temat skutków zastosowania pomiarów testowych) dyskusje w gronie przedstawicieli świata nauki i praktyki oświatowej. Szczegóły propozycji nowych rozwiązań znajdują się w fazie prac koncepcyjnych Komitetu. Tym samym Komitet Nauk Pedagogicznych PAN deklaruje swoją gotowość do wypracowania alternatywnych możliwości monitorowania i szacowania poziomu rozwoju kompetencji poznawczych uczniów.

Członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych, mając na uwadze przedstawione argumenty, apelują do Pana Prezydenta o wycofanie się z egzaminowania zewnętrznego uczniów – szczególnie w obecnej sytuacji podporządkowanej nieprzewidywalnej w przebiegu i skutkach pandemii. Poziom oświaty powinien stanowić przedmiot stałej, prawdziwej i odpowiedzialnej troski najwyższych władz państwowych.

Komitet Nauk Pedagogicznych wyraża przekonanie, że przedstawione stanowisko zostanie potraktowane z należytą powagą.

Z wyrazami szacunku

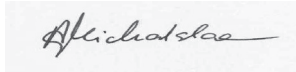
Przewodnicząca
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska

KOMITET NAUK PEDAGOGICZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych

**Stanowisko Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN
w sprawie publikacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki nowego, rozszerzonego
wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji
międzynarodowych opublikowanego w dniu 19 lutego 2021 roku**

Komitet Nauk Pedagogicznych PAN podziela wspólne stanowisko PAN, KRASP oraz KRPUZ, że Polska posiada wiele czasopism naukowych, często niedocenianych na arenie międzynarodowej, a najlepsze czasopisma krajowe wymagają wsparcia państwa w dążeniu do ich rozpoznawalności w wymiarze europejskim i ogólnosiwiatowym. Wyrażamy przekonanie, że zróżnicowana punktacja czasopism jest jednym z ważnych narzędzi oceny jakości działalności naukowej i sprzyja jej promocji. Jednakże, w związku z ogłoszonym przez Ministra Edukacji i Nauki nowym wykazem czasopism, Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk wyraża zaniepokojenie trybem i momentem dokonanych przez Ministra zmian. Uważamy, że ewaluacja jednostek naukowych powinna przebiegać w oparciu o kryteria znane wcześniej, umożliwiające realizowanie zaplanowanych przez jednostki naukowe działań publikacyjnych, a tym samym możliwość ich porównania. Wprowadzanie w tym momencie zmian o tak istotnym znaczeniu dla ewaluacji dyscyplin naukowych, która ma się odbyć w roku 2022, może podważyć zaufanie środowiska akademickiego do rzetelności wyników ewaluacji. Ponadto wykaz czasopism nie był konsultowany z KEN, co narusza zapisy art. 274 ust.2 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. z 2020, poz 85 z późn. zm) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2152). Stoimy na stanowisku, że nowelizacja wykazu czasopism powinna być wprowadzana z zachowaniem standardów etycznych oraz historycznie, kulturowo i cywilizacyjnie ugruntowanych norm i dobrych obyczajów w nauce, a w procesie tym powinni uczestniczyć niezależni eksperci z wszystkich dyscyplin naukowych, których nowelizacja punktacji czasopism dotyczy. W proces oceny i rekomendacji czasopism mogłyby włączyć się również właściwe Komitety Naukowe PAN, co byłoby wymiernym dowodem zaufania władz Ministerstwa Edukacji i Nauki do grona eksperckiego skupionego w Komitetach Naukowych PAN.

Przewodnicząca
KOMITETU NAUK PEDAGOGICZNYCH PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska

POLSKA AKADEMIA NAUK
Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych
Komitet Nauk Pedagogicznych

20.11.2023 r.

**Stanowisko
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN
w sprawie publikacji komunikatu Ministra Edukacji i Nauki o zmianie i sprostowaniu
wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji
międzynarodowych opublikowanego w dniu 3 listopada 2023 roku**

Członkinie i członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, reprezentujący środowisko naukowe pedagogów, uważnie obserwują działania Ministerstwa Edukacji i Nauki dotyczące nadawania punktacji czasopismom naukowym. Po raz pierwszy wyrażaliśmy swoje zaniepokojenie po opublikowaniu przez ministra w dniu 19 lutego 2021 roku rozszerzonego wykazu czasopism. Wyrażaliśmy wówczas przekonanie, że nowy, rozszerzony wykaz spłaszczył znacznie strukturę punktów przyznanych czasopismom pedagogicznym nieproporcjonalnie w stosunku do innych dyscyplin nauki, co zapowiadało problemy ewaluacyjne tej dyscypliny. Reagowaliśmy także na późniejsze zmiany punktacji, które pojawiały się często i w sposób nieuzasadniony podnosiły punktację jednym czasopismom, obniżając tym samym wartość innych czasopism, których poziom merytoryczny często przekraczał poziom pism szczególnie dowartościowywanych przez ministra. I tak stało się ponownie w ostatnich tygodniach. Przekroczono wszelkie granice nadając nawet 200 punktów czasopismom, które nie zdołały jeszcze uzyskać średniego poziomu krajowego, a już stawia się je na jednym poziomie z „Science” czy „Nature”. Stanowczo protestujemy przeciwko takim praktykom, zwłaszcza że mają one charakter politycznej ingerencji w sprawę nauki. Konsekwencje takich działań są nie tylko wizerunkowe. Dotyczą także wyników ewaluacji, uprzywilejowując w sposób niesprawiedliwy uczelnie związane z tym pismami, których wartość jest systematycznie przeszacowywana przez ministra edukacji i nauki. Ostatecznie ich dorobek punktowy w sposób sztuczny przyczyni się do uzyskania przez nie wysokiej kategorii, która nie będzie miała związku z ich faktycznym stanem i poziomem merytorycznym. Punktacja reguluje także wewnętrzne życie uczelni i kariery osób oraz ich losy jednostkowe. Na punktacji bowiem opierają się systemy oceny pracowniczej. Tymczasem jej kryteria zmieniają się w nieprzewidywalnym czasie i kierunku. Stoimy na stanowisku, że brak stabilności i jasności w tym zakresie niszczy życie naukowe.

Nasz głos ma nie tylko wymiar krytyczny, ale także projektujący. Chcemy w ten sposób rozpocząć dyskusję nad zmianą kryteriów oceny czasopism naukowych, która odpowiadałaby na postulat odpolitycznienia nauki. Po pierwsze uważamy, że jedynym środowiskiem mającym wpływ na ocenę poziomu merytorycznego czasopism powinno być środowisko naukowe. Decydować o tym powinny zespoły uczonych najszerzej i bezpośrednio reprezentujących dane gremia naukowe, które zostały wyłonione w demokratycznych wyborach, cieszące się przez to zaufaniem środowisk naukowych. Należą do nich komitety poszczególnych dyscyplin nauki funkcjonujące w Polskiej Akademii Nauk, co byłoby wymiernym dowodem zaufania władz Ministerstwa Edukacji i Nauki do grona eksperckiego skupionego w Komitetach Naukowych PAN. Warto też mieć na uwadze, że artykuł 36. ustawy o Polskiej Akademii Nauk mówi

wprost, że jej komitety mogą oceniać wydawnictwa i działalność publikacyjną w ramach poszczególnych dyscyplin. Przede wszystkim jednak komitety są aktualną reprezentacją środowisk naukowych Polski i już tylko to daje im mandat do prowadzenia takiej działalności. Po drugie, obok oceny ilościowej, która aktualnie dominuje, konieczna jest ocena jakościowa, uwzględniająca aspekty merytoryczne i metodologiczne publikowanych tekstów. Ocena jakościowa połączona z ilościową pozwoli urealnić z jednej strony kryteria punktacji, a z drugiej powiązać miejsce w rankingu z rzeczywistą wartością czasopisma. Obecnie jest wiele przypadków rażących rozbieżności w tym zakresie. Po trzecie, lista czasopism jest tylko jednym, choć ważnym, czynnikiem kształtującym aktualny kierunek ewaluacji jednostek naukowych. Jest on etatystyczny, upolityczniony i nie stymuluje rozwoju nauki, lecz zachęca do szukania pozanaukowych kryteriów uzyskiwania wysokiej oceny w procesie ewaluacji. Tymczasem nauka potrzebuje uspołecznienia, zejścia z poziomu centralnego sterowania politycznego do poziomu środowiskowej regulacji opartej na analizie jakościowej dorobku poszczególnych jednostek naukowych.

Jako środowisko reprezentujące dyscyplinę pedagogiki nie rościmy sobie prawa do wypowiadania się w imieniu innych środowisk naukowych. Chcemy jedynie zwrócić uwagę na poważny problem i zainicjować dyskusję nad tym, jak można go w nowej rzeczywistości rozwiązać i jak wspólnie skonstruować nowy model uspołecznionej nauki.

Przewodnicząca
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska

**NARODOWA AKADEMIA NAUK PEDAGOGICZNYCH UKRAINY
KOMITET NAUK PEDAGOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

P O S T A N O W I E N I E

wspólnego posiedzenia

**Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy i
Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk
«Dzieci wojny: obszary wsparcia i pomocy»**

23 czerwca 2023 r

№ _____

Po wysłuchaniu i omówieniu raportów wiceprezesa Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, doktora nauk pedagogicznych, profesora, akademika Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy Olega Topuzowa i specjalisty Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, doktora hab. Profesora UAM Jacka Pyżalskiego, Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy i Komitet Nauk Pedagogicznych PAN podkreślają, że agresja militarna federacji rosyjskiej wywołała zjawisko kryzysu humanitarnego w Ukrainie. Jedną z najbardziej dotkniętych populacji są dzieci. W przeciwieństwie do dorosłych nie mają one wystarczających możliwości adekwatnego reagowania na bezpośrednie i pośrednie zagrożenia i ryzyko towarzyszące działaniom bojowym. Głównymi czynnikami wywołującymi w dzieciach traumatyczne przeżycia związane są z zagrożeniem życia i zdrowia, śmiercią bliskich, urazami fizycznymi. Dzieci na Ukrainie są nieustannie narażone na niebezpieczeństwo ze względu na zmasowany ostrzał wroga, uszkodzenia sieci energetycznej, wodociągowej, ciepłowniczej, niszczenie szkół, szpitali, używanie przez okupantów urządzeń wybuchowych przeciwko ludności cywilnej itp. Dzieci nie mogą otrzymać właściwej opieki medycznej z powodu ciągłego ostrzału i systematycznego niszczenia infrastruktury.

Krytyczna jest sytuacja na terenach czasowo okupowanych, gdzie łamane są prawa dzieci, wdrażane są rosyjskie standardy i programy nauczania oraz rekrutuje się dzieci do ruchów militarnych, a w placówkach oświatowych intensywnie naucza się przedmiotów wojskowych.

Podczas pełnej inwazji federacji rosyjskiej na Ukrainę prawie 70% ukraińskich dzieci zostało zmuszonych do opuszczenia rodzinnych domów i przemieszczania się wewnątrz kraju czy też wyjazdu za granicę. Według Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF) w wyniku rosyjskiej agresji zbrojnej od 24 lutego 2022 r. miejsce zamieszkania zmieniło 4,8 mln ukraińskich dzieci, z czego 2,5 mln przemieściło się w ramach granic Ukrainy, pozostali wyjechali za granicę. Poza Ukrainą najwięcej przesiedlonych (ewakuowanych) dzieci jest w Polsce, Niemczech, Turcji, Włoszech, Austrii, Rumunii, Szwajcarii, Holandii i Hiszpanii. Pomoc Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz integracji dzieci ukraińskich w polskich szkołach jest znacząca, o czym świadczą w szczególności wyniki badań polskich naukowców, zaprezentowane w raporcie analitycznym „Razem w klasie. Dzieci z Ukrainy w polskich szkołach”. W tym miejscu należy zaznaczyć, że Komitet Nauk

Pedagogicznych PAN niezwłocznie po 24 lutego 2022 roku przesłał swoje stanowisko w sprawie edukacji uczennic i uczniów z Ukrainy do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz najwyższych władz państwowych. Sytuacja wymagała szczególnej mobilizacji w zakresie zapewnienia młodym ludziom z Ukrainy szerokiego spektrum wsparcia i opieki. Każda sugestia Komitetu Nauk Pedagogicznych w tym zakresie okazała się dla Ministerstwa Edukacji i Nauki cenną propozycją i wartością dodaną. W obszarze wpierania uczniów - obywateli Ukrainy realizujących kształcenie w szkołach polskiego systemu oświaty zostały wprowadzone następujące rozwiązania: a) dzieci i młodzież z Ukrainy w wieku obowiązku szkolnego (7-18 lat) są przyjmowani do publicznych szkół oraz obejmowani opieką i nauczaniem. Przyjmowanie do szkół odbywa się w ciągu całego roku szkolnego; d) Dyrektor szkoły, w celu wsparcia uczniów z Ukrainy - którzy nie posługują się językiem polskim może podjąć decyzję o zatrudnieniu w szkole osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela; c) Dyrektor szkoły może również zorganizować: dodatkowe zajęcia z języka polskiego, zajęcia wyrównawcze, naukę w formie oddziału przygotowawczego. Ponadto uczeń uczęszczający do oddziału przygotowawczego nie podlega klasyfikacji rocznej w przypadku gdy rada pedagogiczna uzna, że nie zna on języka polskiego lub znajomość języka polskiego jest niewystarczająca do korzystania z nauki, lub też zakres realizowanych w szkole zajęć edukacyjnych uniemożliwia przeprowadzenie klasyfikacji rocznej tego ucznia. Zamiast świadectwa szkolnego uczeń otrzymuje zaświadczenie o uczęszczaniu do oddziału przygotowawczego. Uczniowie z Ukrainy realizujący obowiązek szkolny mogą być objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z doświadczeniem migracyjnym. Pomoc polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor szkoły, a pomocy udzielają nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholog, pedagog, logoped, doradca zawodowy i terapeuta pedagogiczny. Przygotowane zostały informacje dla nauczycieli i pedagogów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Przygotowano również informację dla: rodziców lub osób sprawujących bieżącą pieczę nad dziećmi z Ukrainy ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie możliwości objęcia ucznia odpowiednim do potrzeb wsparciem; dyrektorów w zakresie wsparcia uczniów jak i rodziców uczniów; dyrektorów publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie wydawania orzeczeń dla uczniów z Ukrainy. W ramach polskiego systemu oświaty funkcjonują rozwiązania mające na celu wsparcie ucznia ukraińskiego w nauce języka ojczystego i kultury kraju pochodzenia. Placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju pochodzenia mogą organizować w szkole naukę języka kraju pochodzenia ucznia. Ponadto uczniowie-obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski i realizują naukę w szkołach ukraińskiego systemu oświaty w formule on-line nie podlegają obowiązkowemu rocznemu przygotowaniu przedszkolnemu, obowiązkowi szkolnemu. Uczniowie - obywatele Ukrainy, którzy realizują naukę w szkołach ukraińskiego systemu oświaty w trybie kształcenia on-line mogą być równocześnie uczniami polskich szkół. Jako Komitet Nauk Pedagogicznych PAN

robimy wszystko, aby zarówno w formule prywatnej, jak i instytucjonalnej wspierać tak naukowców ukraińskich, jak i każdego obywatela Ukrainy potrzebującego naszej pomocy.

Wśród udokumentowanych zbrodni armii rosyjskiej na ukraińskich dzieciach są przypadki śmierci i obrażeń podczas prób ewakuacji z niebezpiecznych regionów Ukrainy, okaleczenia dzieci, deportacje, uprowadzenia i nielegalne przetrzymywanie. Według Krajowego Biura Informacyjnego (stan na 7 czerwca 2023 roku) zginęło 485 dzieci, 1005 zostało rannych; 390 dzieci – zagubionych; 19,5 tys. - deportowanych. Odnotowano 28 przypadków amputacji kończyn u dzieci.

Prawo dziecka do nauki zostało naruszone. Na dzień 31 grudnia 2022 r. 3120 placówek edukacyjnych zostało uszkodzonych przez bombardowania i ostrzał wroga, a 377 zostało całkowicie zniszczonych.

Wyzwania edukacyjne należą do najpoważniejszych, ponieważ dzieci nie mają dostępu do wysokiej jakości edukacji lub jest on ograniczony. Doprowadziło to do powstania luk edukacyjnych, które w średnim i długim okresie prognozowania mogą prowadzić do spadku konkurencyjności indywidualnej, a tym samym poziomu bezpieczeństwa narodowego.

Od samego początku inwazji rosyjskiej na pełną skalę praktyczne działania wspierające dzieci w wieku szkolnym oraz wdrażanie bezpiecznej i wysokiej jakości edukacji stały się ważnym kierunkiem działalności naukowców Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy. Naukowcy i Naukowszynie Akademii systematycznie udzielają pomocy psychologicznej dzieciom i rodzinom z dziećmi w różnych regionach Ukrainy i za granicą. W szczególności ten rodzaj wsparcia był praktykowany w kijowskim Metro. Opracowane i wdrażane są materiały naukowe i metodyczne dotyczące wsparcia psychologicznego i pomocy dzieciom ukraińskim; prowadzone są szkolenia offline i online wśród specjalistów w zakresie pomocy psychologicznej dzieci oraz kursy psychologiczne przygotowujące kierowników i kadrę pedagogiczną placówek oświatowych do psychologicznego wsparcia i organizacji procesu wychowawczego w warunkach stanu wojennego.

Zapewnione jest wsparcie psychologiczne dla dzieci w różnym wieku, mające na celu powrót do zdrowia psychicznego, bezpieczeństwo, stabilizację emocjonalną dzieci, zapobieganie rozwojowi u nich patologicznych reakcji na skutki stresowe i traumatyczne. Wdrożono zestaw działań wspierających dobre funkcjonowanie psychiczne dorosłych (rodziców, nauczycieli, pracowników socjalnych itp.), którzy tworzą środowisko społeczne dziecka i odpowiadają za jego zdrowie i rozwój w okresie stanu wojennego czy też przymusowej ewakuacji. Przygotowane zostały propozycje dla władz państwowych i jednostek samorządu terytorialnego dotyczące organizacji i udzielania pomocy psychologicznej dzieciom w czasie wojny na poziomie ogólnokrajowym i lokalnym.

Naukowszynie i Naukowcy Akademii brali udział w polsko-ukraińskim projekcie «Pomagamy Ukrainie», w którym zaangażowanych było 120 specjalistów z zakresu udzielania pomocy socjalnej i pomocniczej osobom, które ucierpiały w wyniku wojny. Indywidualna praca psychologiczna z dziećmi zorganizowana jest z wykorzystaniem arteterapii, baśnioterapii i innych metod pracy z dziećmi.

Badany jest problem bezpieczeństwa informacyjnego uczniów różnych grup wiekowych mieszkających we wszystkich regionach Ukrainy i za granicą (Polska, Niemcy, Włochy, Hiszpania). Na podstawie wyników badań na ponad 3000 rodzin z

dziećmi w wieku 7-17 lat, przeprowadzonych w latach 2022-2023 w trybie zdalnego dostępu, zidentyfikowano główne zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego dzieci w warunkach stanu wojennego oraz zostały zaproponowane sposoby ich przezwyciężenia.

Naukowszynie i Naukowcy NANP Ukrainy brali udział w dostosowaniu treści kształcenia ogólnokształcącego proponując uzupełnienie o zagadnienia zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów, wzajemnej pomocy w sytuacjach kryzysowych, umiejętności rozpoznawania sytuacji zagrażających życie i zdrowie własne oraz innych osób, wzory zachowań w środowisku w warunkach wojennych, udział w sprawach społecznych mających na celu cywilną ochronę ludności. Opracowano i wdrożono zalecenia dotyczące przygotowania studentów do działań w warunkach możliwego uszkodzenia amunicją fosforową oraz zatrucia związkami azotu.

Przy wsparciu Ambasady Republiki Finlandii na Ukrainie oraz organizacji pozarządowej „STEM Education Ukraine” w 2023 roku uruchomiony został projekt „Eduten Project Ukraine”, którego celem jest diagnoza strat i luk edukacyjnych w kształceniu matematycznym uczniów klas I-V.

Stworzono i wdrożono metodyczne wsparcie kształtowania pozytywnego stosunku do życia u dzieci i wyboru przez nie znaczących wartości życiowych. Wraz z europejskimi partnerami podejmowane są działania wspierające dzieci, które w czasie wojny znalazły schronienie w Europie oraz wspierające ich powrót na Ukrainę.

Mając na uwadze potrzebę znalezienia nowych sposobów pomocy dzieciom wojny, aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia problemów w przyszłości, Prezydium Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy i Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk

POSTANOWILI:

1. Potępić zbrojną agresję federacji rosyjskiej, rozpętanie wojny na pełną skalę w Ukrainie, rażące naruszenie zasad i norm prawa międzynarodowego dotyczących suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy, ludobójstwo narodu ukraińskiego.

2. Wyrazić solidarność i wdzięczność za pomoc Rzeczypospolitej Polskiej, Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, polskich placówek oświatowych wszystkich szczebli – pomoc obywatelom Ukrainy, w szczególności dzieciom, środowisku naukowemu, pedagogom i pedagożkom, nauczycielom, którzy znaleźli tymczasowe schronienie w Polsce w tym trudnym dla państwa ukraińskiego czasie rosyjskiej agresji zbrojnej na Ukrainę.

3. Zatwierdzić wyniki owocnej współpracy pomiędzy Narodową Akademią Nauk Pedagogicznych Ukrainy a Komitetem Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

4. Rozszerzyć ukraińsko-polskie partnerstwo w zakresie realizacji badań podstawowych i stosowanych dotyczących problemów psychopedagogicznych, socjopedagogicznych oraz resocjalizacji dzieci poszkodowanych w wyniku działań wojennych. Udzielanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla zwiększania

bezpieczeństwa dzieci, ich edukacji i wychowania obywatelskiego w duchu wartości patriotycznych.

5. Kontynuować organizację wspólnych seminariów, debat naukowo-praktycznych, formuły okrągłego stołu, poświęconych problematyce nauczania i uczenia się oraz wsparcia pedagogicznego, psychologicznego i społecznego dzieci w warunkach wojennych.

6. Rozpoczęcie wspólnych seminarów dotyczących wymiany doświadczeń organizacji i prowadzenia badań naukowych, szkolenia wysoko wykwalifikowanej kadry naukowej.

7. Nadzór nad wykonaniem uchwały zostaje powierzony pierwszemu wiceprezydentowi NANP Ukrainy Volodymyrowi Ługowemu i Przewodniczącej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk Agnieszce Cybał-Michalską.

**Prezydent Narodowej Akademii
Nauk Pedagogicznych Ukrainy**

**Przewodnicząca Komitetu Nauk
Pedagogicznych
Polskiej Akademii Nauk**

/-/ **Vasyl KREMIEN**

/-/ **Agnieszka CYBAŁ-MICHALSKA**

